

יְהִי בְסֵפֶר!

טיפוח אוריינות שפתית וחוסן רגשי בעזרת קבוצות קריאה

על סדר היום

- פתיחה- מיכל זק מספרת על פתיחת קבוצת קריאה בזום

<https://www.youtube.com/watch?v=Lq2h-af9N5I&t=63s>

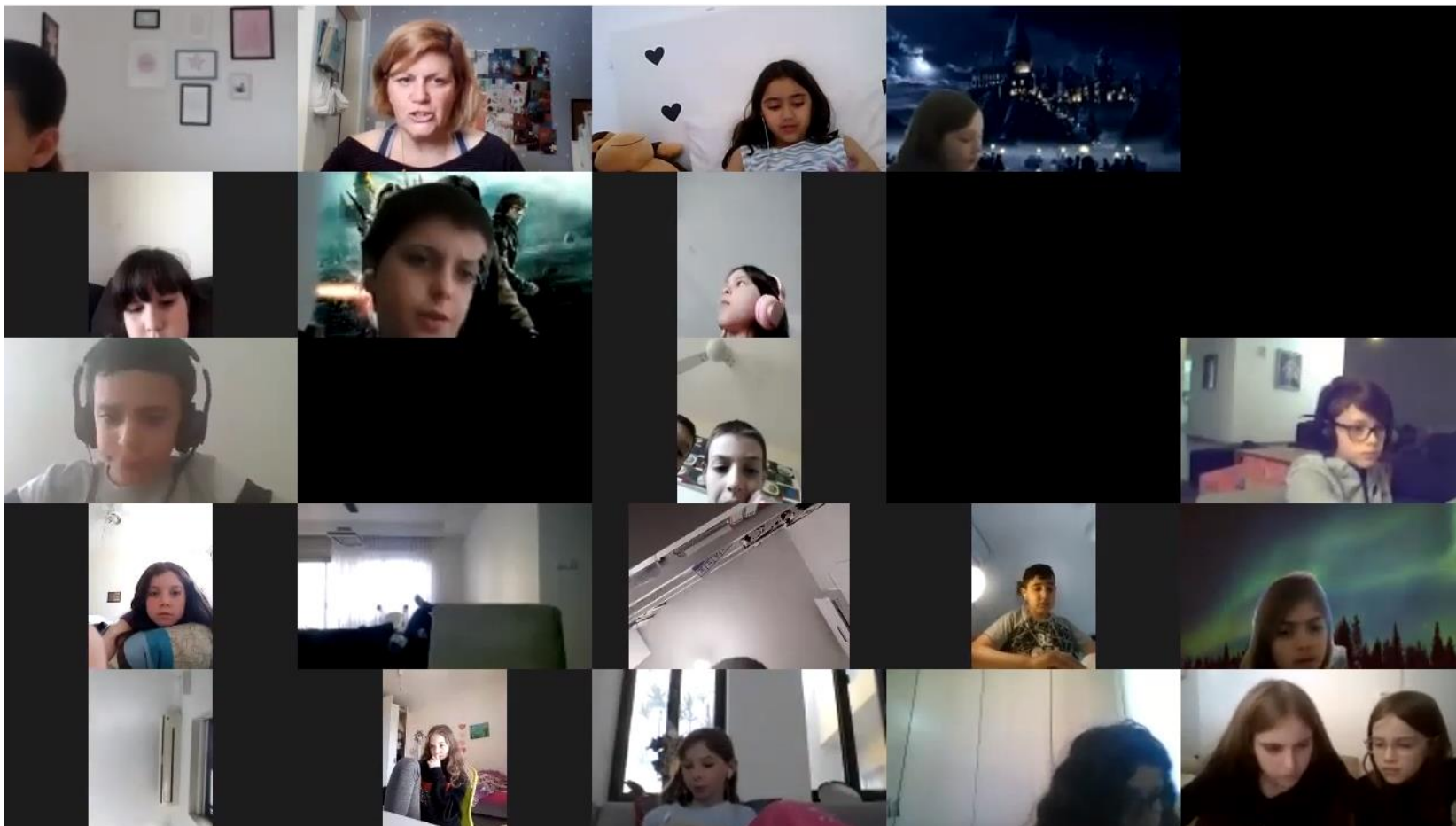
- דר' תמי קציר- על פיתוח אוריינות שפתית וחוסן רגשי בקבוצות קריאה

- מורות משתפות בחוויות ותובנות מקבוצות קריאה

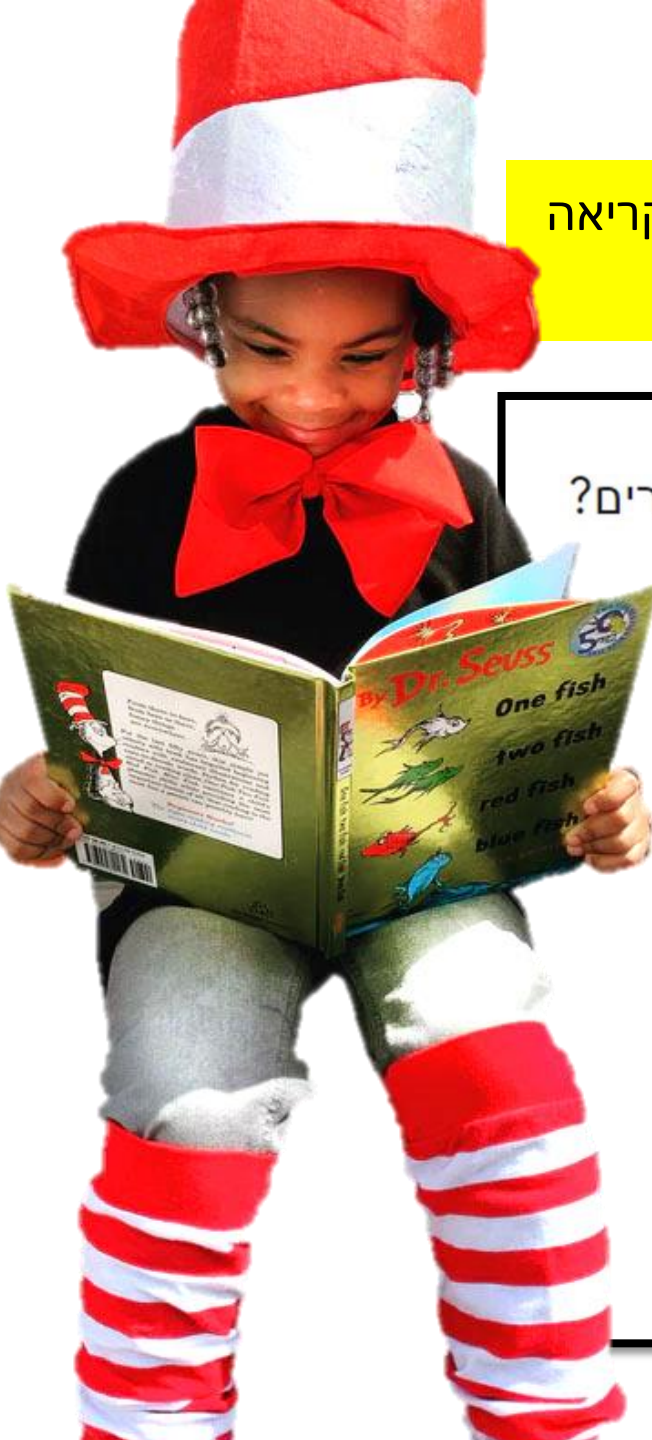
- שאלות ותשובות

על פתיחת קבוצת קריאה בזום

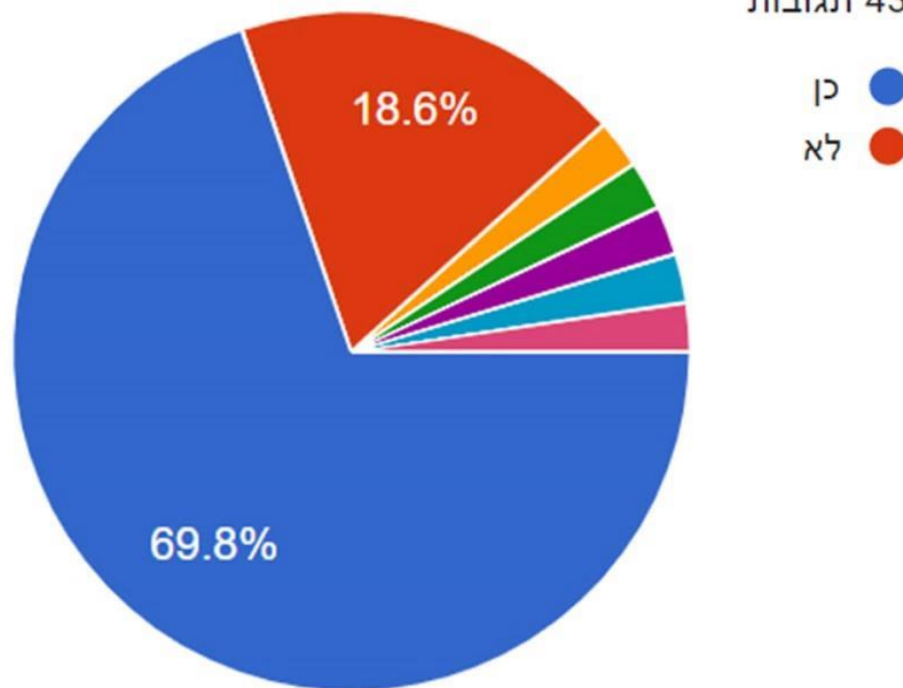
<https://www.youtube.com/watch?v=LfRDXooh7Cc&t=7s>

בסקר שערכתי בסיום הקריאה, העידו הילדים כי הקריאה
המשותפת גרמה להם לרצות לקרוא עוד ספרים.

האם הקריאה ביחד גרמה לי לרצות לקרוא ספרים אחרים?

43 תגובות

הקריאה הקולית היא התרחשות בפני עצמה. היא יכולה להפוך את תהליך הקריאה מאינדיווידואלי לקולקטיבי, אך היא גם יכולה להיות בד בבד אישית וציבורית.

היא מאפשרת לתלמידים להפנות את תשומת ליבם להקשבה לתהליכים הפנימיים שמתרחשים בהם.

היא מסייעת ברידוד העיסוק שלהם במיומנויות הקריאה ובהבנת הנקרא, ובכך מזמנת להם איכויות של חוויית קריאה אסתטית.

יעל סנדרוסי

תגובת הקורא בית הספר היסודי:

רשמים מתוך מחקר פעולה

yael8780@gmail.com

פתאום בכיתה ד', הילד פותח את הספר ונעלמו סימני הניקוד. ..בעצם מסירים מהילד את הקביים, אומרים לו:

"עכשיו, חמודי, תקרא בלי ניקוד."

אנחנו מגלים שלהורדה הזאת, יש מחיר מסוים. זה בעצם כאילו שאומרים לילד: תשכח מהאינפורמציה הזו, שהיתה בעבר נורא חשובה לך, ועכשיו תשיג את האינפורמציה הזאת ממקורות אחרים.

ד"ר תמי קציר
"בכור המהפיכה"
סדרת הרצאות ברשת

כיצד מועילה קריאת ספרים קבוצתית ללמידה?

למידה מניסיונם של אחרים - אמתיים או בדויים	הומור	אוצר מילים
הפניית הזרקור מהעצמי אל האחר (בניגוד לתרבות הסלפי)	סאבטקסט ואירוניה	הבנת תחביר
מעבר מהקונקרטי והמיידי אל מרחבי זמן ומקום אחרים	ידע היסטורי	הבנה מתוך הקשר
פיתוח יכולת להיכנס לנעלי האחר	ידע מדעי	הבנה משמיעה
תרגול החיבור של חלקי פאזל (לא רק בספרות מתח)	תרגול דחית סיפוקים	ביצוע היקשים
האזנה למתקשים בקריאה	הזדהות עם דמות	הבנת דו שיח
חיזוק המוסיקליות (מקצב וחריזה)	הבעת רגשות	הגיה נכונה
פיתוח תפיסת עולם מורכבת	כלים לפתרון בעיות	מילים נרדפות
שכלול האינטונציה	תרגול קשב	השתייכות
ה/א/ה ה/א/ה ה/א/ה	שימת לב לפרטים	השתהות
הנאה מיופי הכתיבה	הכרת תרבויות שונות	ידע עולם
חוויה חברתית אנושית	חוויה משותפת	ביטויים וניבים
כלים לתקשורת בין אישית	הכרות עם שורשים וגזרות	מבנה ספרותי
מצאת פתרונות חלופיים	משמעות סימני פיסוק	סקרנות
יכולת הכלה של דרכי חשיבה שונות	זמן יחד	דמיון

איך פותחים קבוצת קריאה?

- היכן תתקיים הקריאה- בכיתה או בזום ?
- תנו לילדים **בחירה**: תנו לילדים לבחור את הספר מבין 2-3 אפשרויות..
- בחרו ספר שאפשר להקריא לאורך מספר מפגשים, צרו **מתח וציפיה** להמשך.
- קריאה בזום: קובעים **יום ושעה** וקוראים בזום לילדים בבית פרק עד שלושה פרקים ביום (תלוי באורך הפרק, 20-40 דקות קריאה מקסימום)
- נתקלתם במילה קשה? **אל תשאלו** מי יודע מה פרוש המילה, זה מבייש את מי שלא יודע. פשוט תעצרו ותנו מילה נרדפת או הסבר קצר.
- בזמן הקריאה בזום הילדים **מושתקים**. מי שרוצה לשאול משהו- מסמן.
- בזמן הקריאה הילדים מוזמנים לזוז, לאכול, לצייר, **מה שבא להם**. זה היתרון בזום.
- תמליצו להם לקנות **אוזניות אלחוטיות**.
- לאחר הקריאה **אפשר** לשוחח על הפרק, לכתוב כתיבה יוצרת או לצייר יצירות.
- אל תתנו משימות שפתיות שהופכות את **חווית הקריאה** לשיעור טרחני.

איך בוחרים ספר לקבוצת קריאה?

1. בחרו ספר עלילתי ומרתק, ולא מקבץ שירים או סיפורים.
2. בחרו ספר שמתאים לגיל הילדים ואפילו טיפה יותר. אל תבחרו ספר ברמה נמוכה או בשפה נמוכה מדי, תנו לילדים קצת גירוי אינטלקטואלי.
3. בחרו ספר שאתם אהבתם לקרוא או שאתם מתחברים לעלילה, לגיבור או לסגנון.
4. על תבחרו ספר מחנך, אתם תאבדו את הילדים. כל החוכמה היא להזדהות עם גיבור לא מושלם.
5. קראו את הפרק הראשון ותבדקו שהתרגום איכותי והשפה לא ארכאית מדי.
6. לא תמיד יש קשר בין התקופה בה נכתב הספר ובין הרלוונטיות.
7. המלצות על ספרים מוצלחים לגילאים שונים תמצאו בקבוצת הפייסבוק @יהיה בספר.
8. לתלמידי חט"ב ותיכון אפשר להקריא ספרות הנוגעת בהתמודדות של גיל ההתבגרות.

על הסכנה שבבחירת ספר "חינוכי"

האם אתם אוהבים ספר שסופו ידוע מראש?
האם אתם אוהבים לקרוא ספר שרמתו או שפתו נמוכים ופשטניים?
האם אתם אוהבים ספר שנותן לכם את התחושה שאתם לא בסדר וצריכים להשתפר?
לא ולא . אף אחד לא אוהב ספרים כאלה.

1. אל תבחרו להקריא לילדים ספר עם "מסר חינוכי". להיפך. **קלאסיקות ספרותיות כוללות דמויות לא חינוכיות**, מעשים לא חינוכיים ואתגרים לא פשוטים. כאלה הם החיים, וסיפורים כאלה הם חומר הבעירה של ניצוץ החיים.

2. אל תבחרו להקריא לילדים ספר בשפה "קלה" או מונמכת. נכון, לא צריך להקריא את דון קיחוטה של ביאליק ביסודי, אבל גם **לא לרדד את הרמה**. ספר עלילתי סוחף מאפשר לילדים להבין מילים קשות מתוך הקונטקסט ולרכוש כלים שפתיים בצורה טבעית.

3. אל תקריאו את הספר כמו מורים (שמחלקים הוראות) אלא כמו סופרים, קוראים או הורים: **היו שותפים לחוויה הרגשית**, מזדהים עם הגיבורים, עפים לשמיים עם הדמיון, צוחקים ונהנים.

@יהיה בספר!

הכנסו לקבוצת הפייסבוק @יהיה בספר!
וקבלו טיפים והמלצות לגבי פתיחת
קבוצות קריאה ולגבי ספרים מומלצים

בהצלחה!

